

Lønnsoppgjøret 2024, hva betyr det for deg?

Etter mekling på overtid kom YS Stat, LO Stat og staten til enighet i årets lønnsoppgjør fredag 24. mai.

Her er litt flere detaljer om den nye avtalen og foranledningen til den.

Da UNIO i 2022 ble med Akademikerne på en felles avtale separat fra YS/LO, kastet det staten inn i et kaos som både vanskeliggjør endringer i lønssystemet, (f.eks. endringer i Hovedtariffavtalens fellesbestemmelser som regulerer permisjoner, overtid, tillegg og forsikringer m.v.) og grunnleggende rettferdighetsprinsipper som lik lønn for likt arbeid.

Vi har blant annet på vår avtale hatt minstelønnsystemer og godskrivingsregler, det har vi fått gjennomslag for å beholde. To tariffavtaler vanskeliggjør arbeidet til arbeidsgivere lokalt, og det påvirker negativt alle statsansatte og med det våre medlemmer. YS Stat har tatt ansvar for å være med på å rydde opp i dette.

Generelt tillegg på 0,75 prosent

Det er mange endringer i den nye tariffavtalen, blant annet har vi ikke lenger en ordning med lønnstabell og lønnstrinn. Du vil derfor ikke se en oversikt over hvor mye akkurat du vil få i generelt tillegg, det må hver enkelt regne seg fram til. Det generelle tillegget er på 0,75 prosent og hvis du har en lønn på 500.000 så vil det utgjøre kr 3.750 og hvis du har en lønn på 800.000 så vil det utgjøre kr 6.000.

Lokale forhandlinger på 2.15 prosent

Det er en historisk høy andel til lokale forhandlinger i år, 2,15 prosent av lønsmassen, til forskjell fra i fjor hvor 0,85 prosent gikk til lokalt. Delta ønsket i utgangspunktet en annen fordeling, men fikk ikke gjennomslag for det. Virkningstidspunktet for lokale tillegg er 1. mai 2024 og forhandlingene skal være avsluttet innen 31. oktober 2024. Hvor ble det av resten? Vi har allerede fått spørsmål om hvor det blir av resten av pengene når det generelle tillegget er på 0,75 prosent, potten til lokale forhandlinger er på 2,15 prosent mens den samlede rammen er på 5,2prosent. Det har blitt sammenlignet med andre sektorer med samme ramme, men med tilsynelatende mer utdelt i kroner og øre. Dette handler om penger som vi enten har fått i fjor, og som har virkning i år (overheng), eller om andre lønnstillegg som er gitt utenom lønnsoppgjøret (glidning) som også må regnes med.

Overheng

Et lønnstillegg gis med 12 måneders virkning, men følger ikke kalenderåret. Det vil si at når vi får et tillegg per 1. mai så vil det ha virkning 8/12 i det året man får tillegget og 4/12 året etter. Tallene fra Teknisk Beregningsutvalg (uavhengig instans som regner ut grunnlaget for lønnsoppgjørene) viste at i lønnsutviklingen for 2023 var staten den store vinneren med langt bedre resultat enn andre sektorer. Vi kunne derfor ikke påberope oss en større ramme enn øvrige sektorer. Overhenget vi hadde inn i årets oppgjør var på hele 2,5 prosent siden det var så store tillegg i fjor. Det er imidlertid viktig å huske på at når man ser alle år i sammenheng så taper vi ikke på dette.

Glidning

Glidning er et anslag over hva som kommer til å bli brukt det kommende året på lønnstillegg som ikke følger direkte av lønnsoppgjøret, men andre tillegg som går av ordinært budsjett. Dette må regnes med siden lønnstilleggene vi får ikke bare er det vi får i tariffoppgjøret, men også i form av andre tillegg i løpet av året. Det kan være ansiennitetstillegg, lønnsregulering for ledere, lønnstillegg på særskilt grunnlag (HTA 2.5.3) og lønnsregulering første 12 måneder etter fast ansettelse (HTA 2.5.5 3.ledd). Glidningen for årets oppgjør er en forhandlingssak og ble på 0,8 prosent.

Tariff tillegg

Årets ramme er på 5,2 prosent og når man trekker fra overheng på 2,5 prosent og glidning på 0,8 prosent, da kommer man fram til 1,9 prosent som er tariff tillegg som går til generelt tillegg eller lokale forhandlinger. Som det fremgår ovenfor er det generelle tillegget 0.75 prosent og potten til lokale forhandlinger 2,15 prosent. De fleste vil kanskje spørre seg om hvordan de to tallene kan bli til 1,9 prosent, men da er vi tilbake til problemstillingen med at tillegg gis per 1. mai slik at en del får virkning til neste år. Tariffberegninger er komplisert og egner seg dårlig til å ta i kortversjon.

Den som er interessert kan fordype seg nærmere i utregningene ved å lese denne artikkelen på #jegerstatsansatt: [Enighet mellom YS Stat og staten i lønnsoppgjøret](#)

Stor pott til lokale forhandlinger i år

Selv om vi ideelt sett ville hatt en større andel sentralt, så må vi ikke glemme den store potten til lokale forhandlinger. Historisk sett har vi likt å ha vesentlige potter til lokale forhandlinger hvert annet år. Dette gir et handlingsrom lokalt.